

መምርሒ አባይቲ፣ ንኣብ ሰኮትላንድ ዝርከቡ ሰደተኛታት

ናይ ክራይ ሓላፍነታትን ናይ መንበሪ አባይቲ ክፍሊታት ብኸመይ ከምእትኸፍሎን

ሓጺር ጽሑፍ 7 – ሚያዝያ 2003

Rent and housing cost - Tigrinya

መንበሪ ፍቓድ እንተደኣ ተዋሂብኩም ኩይኑ፣ ናይ መንበሪ አባይትኹም ክራይ ምኽፋል

ሓላፍነትኩም ይኸውን። እዚ ሓጺር ጽሑፍዚ ትሑት ኣታዊ ምስዝህልወኩም ወይድማ ሰራሕ

እንተደኣ ዘይብልኩም ኩይኑ ሓገዝ ብኸመይ ከምእትረክቡ መምርሒ ዝህብ ጽሑፍ እዩ። ከምእውን ናይ

መንበሪ አባይትኹም ክራይ ንምኽፋል ብኸመይ ሓገዝ ክትረክቡ ከምእትኸእሉ ሓበሬታ ይህብ።

ከም ተኻራያይ መጠን ክራይኩም ክትከፍሉ ሓላፍነት ኣሎኩም። ክራይኩም እንተደኣ ዘይከፈልኩም ካብ መንበሪኹም ክትባረፉ ከምእውን መንበሪ አባይትኹም ክትሕደጉ ትኸእሉ ኢኹም።

እዚ ጉዳይ እዚ ቀሊል ዝለዘይኮነ፣ ምኽሪ ክትሓቱ ይግባእ፤ ነዚ ድማ ብኸመይ ከምእትገብርዎ ዝገልጽ ሓበሬታ ኣብዚ ሓጺር ጽሑፍዚ መወዳእታ ተገሊጹ ኣሎ።

ገዛይ ካብ ካውንሲል ወይ ድማ ማሕበር አባይቲ እየ ተኻርየዮ። ክራይ ንምኽፋል እንታይ ዓይነት ሓገዝ ክረክብ እኽእል?

ኣታዊኹም እንተደኣ ትሑት ኩይኑ ወይድማ ናይ ዌልፌር በነፊት ትቐበሉ እንተ ኩንኩም፣ ናይ አባይቲ በነፊት ንኸወሃቡኩም ክትሓቱ ትኸእሉ ኢኹም።

ነዚ ብኸመይ ክገብር እኽእል?

ሓገዝ ከድልዮኒ እዩ ኢልኩም ኣብ ዝሓሰብኩምሉ ግዜ፣ ሸቡ ንሸቡ ናብ ኣብ ከባቢኹም ዝርከብ ናይ ካውንሲል ናይ አባይቲ በነፊት ጽሕፈት ቤት ክትድውሉ ወይድማ ብኣካል ክትከዱ ትኸእሉ ኢኹም። እቶም ዝብኡ ዝሰርሑ ሰራሕተኛታት ድማ፣ ናይ ይግባእኒ ፎርም መሊእኩም ክትመልሱዎ ክህቡኹም እዮም።

ነቲ ፎርም ኣብ ምምላእ ሓገዝ እንተደኣ ኣድልይኩም፣ ነቲ ኣብ ናይ ሰኮትላንድ ሰደተኛታት ካውንሲል ዘሎ ናይ አባይቲ ጉጅለ ብሰልኪ ቁጽሪ

0800 085 6087 ወይድማ ናይ ገንዘብ ምኽሪ ዝህብ ኤጀንሲ ተወከሱ። ዝርዝር ኣድራሻታት ንምርካብ ኣብ መወዳእታ ናይዚ ሓጺር ጽሑፍ እዚ ተመልከቱ።

ነቲ ዝመላእኩም ፎርም ናብቲ ካውንሲል ክትመልሱዎ እንከለኹም፣ ናይቲ ኣብኡ ተሓቲቱ ዘሎ ብምልኡ መረጋገጺ ከተቐርቡ ይግባእኩም – መንነት፣ ኣታዊ፣ ክራይ፣ ወዘተ።

አብዚ ናይ ስኮትላንድ መዕቆቢ ዝብል መርበብ ሓበሬታ፡ ድጋፍ ንምርካብ ዘድሊ መምዘኒታት ብምባል ተገሊጹ ሓበሬታ ተመልከቲ፡ http://scotland.shelter.org.uk/data/assets/pdf_file/0014/23081/Checklist_items_to_support_a_benefit_claim.pdf

ነቲ ፎርም ምስ ኣረከብክሞ፡ ንዑኡን ንኻልእ ዝኾነ ዘረከብክሞ ዶኩመንቲታትን ከምዘረከብክሞ ዝገልጽ ቅብሊት ክወግዑኩም ሕተቱ።

ካብዚ ሰዓቡ ዝመጽእ እንታይ እዩ?

እቲ ካውንሲል ናይ ኣባይቲ በነሬት ክትቅበሉ ብቐዕ ምጳንኩምን ዘይምጳንኩምን ከምእውን ብቐዕ እንተኹንኩም ክንደይ ይግበኣኩም፡ ክውስን እዩ። ውሳኔ ኣብ ምሃብ ምእንቲ ክሕግዞም ድማ፡ ዝያዳ ሓበሬታታት ንክትህቡ ክሓትኹም ይኽእሉ እዮም።

ኣብ ውሽጢ 14 መዓልቲ መልሲ እንተ'ዘይረኹብኩም፡ ናይ ገዛ ክራይኩም ክፍሊት ንድሕሪት ከይትተርፉ (ከይትድንጉዩ) ምስ ቤት ጽሕፈት ረብሓ ኣባይቲ ተራኹ።

እቲ ካውንሲል እንታይ ከምዝወሰነ ብጽሑፍ ክሕብረኩም እዩ። ክሕግዞኹም እንተደኣ ክኢሎም፡ እቲ ካውንሲል ብቐጥታ ነቲ ዘካርዩኩም ኣካል በነሬት ክኸፍል ይጀምር። እቲ ዝተወሰነ ናይ ገንዘብ መጠን ጌጋ እዩ ኢልኩም እንተደኣ ትኣምኑ ኩንኩም፡ ይግባይ ክትብሉ ትኽእሉ ኢኩም። ካብቶም ኣብ መወዳእታ ናይዚ ጽሑፍዚ ተዘርዚርኩም ዘለው ኤጀንሲታት ምኽሪ ክትሓቱ ትኽእሉ ኢኹም።

መንበሪ ገዛይ ካብ ናይ ግሊ ወናኒ ኣባይቲ እዩ ተኻርየዮ። ክራይ ንምኽፋል እንታይ ዓይነት ሓገዝ ክረክብ እኽእል?

ኣታዊኹም ትሑት እንተደኣ ኩይኑ ወይድማ ሰራሕ እንተደኣ ዘይብልኩም ኩይኑ፡ ካብ ናይ ከባቢ ኣባይቲ ኣበል ናይ ምውሳድ ዕድል ክህልወኩም ይኽእል እዩ። ብቐዕ ምጳንካ መረጋግጺ ምቕራብ ዝተሓላለኹ ጉዳይ ስለዝኾነ፡ ነቲ ናይ ከባቢኹም ካውንሲል ናይ ግሊ ኣባይቲ ተካሪኻ ክንደይ ከምትኸፍል ሕተትዎ። ከምእውን ካብቶም ኣድራሽኦም ኣብ መወዳእታ ናይዚ ጽሑፍዚ ተዘርዚሩ ዘሎ ምኽሪ ክትሓቱ ትኽእሉ ኢኹም።

ሓገዝ ብኸመይ ክረክብ እኽእል?

ብናይ ግልኹም ክትካረዩ እንተደኣ ትሓሰቡ ኩንኩም፡ መጀምርያ ክንደይ ናይ ኣባይቲ በነሬት ክወግዑኩም ከምትበቐዑ ንምፍላጥ ኣብቲ ናይ ከባቢኹም ካውንሲል መርበብ ሓበሬታ ተመልከቲ። ሓገዝ የድለዩኒ እዩ ኢልኩም ኣብ ዝሓሰብክምሉ ግዜ፡ ሽውንሽው ናብ ኣብ ከባቢኹም ዝርከብ ናይ በነሬት ካውንሲል ኣባይቲ በነሬት ጽሕፈት ቤት ክትድውሉ ወይድማ ብኣካል ክትከዱ ይግባእ። እቶም ኣብኡ ዝሰርሑ ኣባላት ሰራሕተኛታት ድማ፡ ናይ ይግበኣኒ ፎርም መሊእኩም ክትመልሱም ክህብኹም እዮም። ከምእውን ኣብኡ ክላኹም፡ ናይ ካውንሲል ግብሪ በነሬት ክወግዑኩም እትሓትሉ መመልከቲ ፎርም ክወግዑኩም ክትሓቱ ይግበኣኩም።

ነቲ ፎርም ኣብ ምምላሽ ሓገዝ እንተደኣ ኣድልይኩም፡ ነቲ ኣብ ናይ ስኮትላንድ ሰደተኛታት ካውንሲል ዘሎ ናይ ኣባይቲ ጉጅለ ብስልኪ ቁጽሪ 0800 085 6087 ብምድዋል ተወከስዎ።

ተማሃራይ እንተደኣ ኩይኑ፡ ክራይ ንምኽፋል ሓገዝ ብኸመይ እረክብ?

መብዛሕትኦም ናይ ምሉእ ግዜ ተመሃሮ ናይ ኣባይቲ በነሬት ንምቕባል ብቐዓት ኣይኮኑን። እንተኾነ ግና ናይ ከፊል ግዜ ጥራይ ትመሃሩ እንተደኣ ኩንኩም ወይድማ ካብቶም ዘይምልክቶም ክፍሊ ምስትኾኑ፡ ካርይኩም ብዝምልከት ሓገዝ ክትረኽቡ ትኽእሉ ኢኹም። ንኣብነት፡ ብዘይ ሰብኣይ/ሰበይቲ ደቅኹም ተዕብዩ እንተደኣ ኩንኩም፡ ወይድማ ሰንኩል ምስትኾኑ፡ ናይ ኣባይቲ በነሬት ክወግዑኩም ይኽእል እዩ።

ተማራይ እንተደላ ኩንካ፣ ንናይ ኣባይቲ በነፊት ንምውሳድ ብቐፅ ክገብረኩም ዝኽእል መምዘኒታት ብዝምልከት ዝያዳ ሓበሬታ ንምርካብ ኣብዚ ናይ ክፍሊ ዕዮን ጥርታን መርበብ ሓበሬታ ተመልከቱ።

<http://www.dwp.gov.uk/publications/specialist-guides/technical-guidance/rr2-a-guide-to-housing-benefit/students/>

ተማራይ እንተደላ ኩንካ፤ ብዛዕባ ናይ ኣባይቲ በነፊት ምቕባክ ዝምልከት ካብቲ ናይ ከባቢ ቤት ጽሕፈት ካውንሲል፣ ናይ ስኮትላንድ መዕቆቢ፣ ወይድማ ናይ ከባቢ ዝተፈላለዩ ምኽሪ ዝርከበሉ ቤት ጽሕፈት ምኽሪ ክትረኽቡ ትኽእሉ ኢኹም።

ናይ ኣባይቲ በነፊት ንምቕባል ብቐዓት እንተደላ ዘይኮንኩም፣ ዝያዳ ምኽሪ ንምርካብ ነቲ ኣብቲ ትመሃርሉ ቤት ትምህርቲ ወይድማ ዩኒቨርሲቲ ዝርከብ ናይ ተማሃሮ ኣገልግሎት ጽሕፈት ቤት ክትውከሱ ትኽእሉ።

ሰዓቡ ዝመጽእ እንታይ እዩ?

እቲ ካውንሲል ናይ ኣባይቲ በነፊት ክትቐበሉ ብቐፅ ምዃንኩምን ዘይምዃንኩምን ከምእውን ብቐፅ እንተኹንኩም ክንደይ ይግበእኩም፣ ክውስን እዩ። ውሳኔ ኣብ ምሃብ ምእንቲ ክሕግዎ ድማ፣ ዝያዳ ሓበሬታታት ንክትህቡ ክሓትኹም እዮም።

ኣብ ውሽጢ 14 መዓልቲ መልሲ እንተ'ዘይረኹብኩም፣ ናይ ግዛ ክራይኩም ክፍሊት ንድሕሪት ከይትተርፉ (ከይትድንጉዩ) ምስ ቤት ጽሕፈት ረብሓ ኣባይቲ ተራኹ።

እቲ ካውንሲል ውሳኔኡ ብጽሑፍ ክሕብረኩም እዩ። ኽሕግዎኩም እንተደላ ክኢሎም ድማ፣ እቲ ካውንሲል ነቲ ዝተገልጸ መጠን ናይ ገንዘብ ክኸፍሎኩም ይጅምር።

እቲ ካውንሲል ክኸፍሎ እዩ ዝበሎ መጠን ናይ ገንዘብ፣ ነቲ ናይ ክራይኩም ዋጋ ብምልኡ ዘይኸፍን እንተኹይኑ፣ ነቲ ፍልልይ ዝኸፍን፣ ካልእ ናይ ኣባይቲ ክፍሊት ክወሃበኩም፣ ከተመልክቲ ትኽእሉ ኢኹም። ሕቶኹም ብኸመይ ከተቐርብዎ ከም እትኽእሉ ምኽሪ ንምርካብ ካብዎም ኣብ መወዳእታ ናይዚ ሓጺር ጽሑፍ'ዚ ተዘርዚርኩም ዘለዉ ኣገልግሎታት ክትውከሱ ትኽእሉ ኢኹም።

ክራይ ኣብ ምኽፋል ደንጉዩ ኣለኹ። እንታይ ክገብር እኽእል?

ክራይ ገዛኹም ከይከፈልኩም ምድንጓይ "ኣብ ትሕቲ ዘይተኸፍለ ዕዳ ምዃን" ተባሂሉ ይጽዋዕ። ናይ ክራይ ዘይተኸፍለ ዕዳ እንተደላ ኣሎኩም ኩይኑ፣ እቲ ዘካርዮኩም ወናኒ ኣባይቲ ካብ ገዛኹም ከውጽኣኩም ሰለዝኽእል፣ ብዘተኸእለ መጠን ቀልጢፍኩም ሓገዝ ክትደልዩ ይግበእኩም።

ከምዚ ዝሰዕብ ክትገብሩ ይግበእኩም፦

- ምስቲ ዘካርዮኩም ወናኒ ኣባይቲ ተዛራረቡ ነቲ ግዚኡ ዝሓለፈ ዕዳኹም ክትከፍልሉ እትኽእሉ ሰምምዕ ክትበጽሑ ይከኣል ይኸውን። ካብ ካውንሲል ወይድማ ማሕበር ኣብይቲ እንተደላ ተኻሪኹም ኩንኩም፣ ክራይኩም ንክትከፍሉ ክሕግዎኩም ዝኽእል ዝኾነ ዓይነት በነፊት ክትቐበሉ ብቐፅ ምዃንኩምን ዘይምዃንኩምን ከረጋግጹ ይግባእ። ሓደሓደ ወነንቲ ኣብይቲ ድማ ክሕግዎኩም ዝኽእሉ ናይ ወልፌር መሰላት ዘተግብሩ ሰበሰልጣናት ክቐርቡ ይኽእሉ እዮም።
- ካብ ናይ ግሊ ወነንቲ ኣባይቲ እንተደላ ተኻሪኹም ኩንኩም፣ ኣብቲ ናይ ከባቢኹም ናይ ካውንሲል ቤት ጽሕፈት በነፊት ኣባይቲ ክትውከሱ ይግባእ። ናይ ከባቢ ናይ ኣባይቲ ኣበል ንምቕባል ብቐፅ ክትኮኑ ትኽእሉ ኢኹም።
- ሓገዝ ርኽቡ ነቲ ናይ ዜጋታት ናይ ምኽሪ ማእከል፣ ናይ ከባቢ ናይ ምኽሪ ማእከል፣ ወይድማ ናይ ስኮትላንድ ናይ ሰደተኛታት ካውንሲል ተወከሰዎ። ኣይትደንጉዩ!

ዝያዳ ሓበሬታ ኣበይ ክረክብ እኽእል?

ነዞም ዝሰዕቡ ክትውከስዎም ትኽእሉ ኢኹም።

ናይ ስኮትላንድ ናይ ሰደተኛታት ካውንሲል ናይ ሰደተኛታት ኣባይቲ ዝግደስ ጉጅለ

ምኽሪ ንምርካብ ወይድግ ምስ ናይ ምኽሪ ሰራሕተኛ ቆጸራ ምንጣዝ በዚ ስልኪ ቁጽሪ'ዚ ብናጻ ደውሉ።
0800 085 6087

ናይ ስኮትላንድ ዑቕባ

ናጻ ምኽሪ ንምርካብ በዚ ቁጽሪ እዚ ደውሉ። 0800 800 4444

ኣዎገታዊ ዝኾነ ናይ ኣባይቲ ስጉምቲ

ብዛዕባ ዝህብዎ ኣገልግሎታት ሓበሬታ ንምርካብ ናብዚ ስልኪ ቁጽሪ'ዚ ደውሉ። 0141 353 2220

ናይ ከባቢ ናይ ምኽሪ ማእከል

ዝርዝር ሓበሬታ ብዛዕባ እቲ ኣብ ቀረባኹም ዝርከብ ማእከል ንምርካብ፣ ናብቲ GAIN ዝብል መስመር ሓበሬታ ብስልኪ ቁጽሪ 0808 801 1011 ደውሉ

ኣብቲ ናይ ስኮትላንድ ዑቕባ ዝብል መርበብ ሓበሬታ፣ ብዛዕባ ክራይ ምኽፋል ዝያዳ ሓበሬታ ክትረኽቡ ትኽእሉ።

http://scotland.shelter.org.uk/getadvice/advice_topics/paying_for_a_home/paying_rent